

Hrvatski List

izlazi u Puli, svaki dan u 6 sati ujutro

Pejedinii broj 8 helera

Mjesečna pretplata 2 K 40 h

Oglasi 30 h Petit-redak

Godino u.

Odgovorni urednik:
Josip Hain, Pula

Srijeda, 26. travnja 1916.

Tiskom i nakladom
Jos. Krmpotić, Pula

Broj 236

Poraz Engleza u Egiptu.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 25. travnja. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko i jugoistočno bojište.

Ništa novoga.

Talijansko bojište.

Na jugozapadnom je rubu doberodobske visoravni nastupio po suzbijanju talijanskih navala prilični mir. Sjeverozapadno od Sv. Martina prodrla su pojedina naša odijeljenja u neprijateljske položaje, digla su u zrak više laguma, uništila su teška bacala mina te su se povratila po izvršenju ovih zadaća po osnovi u svoje jarke. U odsjeku Zagora došlo je do živahnih topovskih bojeva. Sljeme je Col di Lane stajalo od časa do časa pod vatrom teških naših mužara.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 25. travnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na obim je stranama bila bojna djelatnost vrlo živa. Zapadno od Mose došlo je prošle noći sjeveroistočno od Avocourta do bojeva s ručnim granatama. U više rojeva poduzeli napadaj protiv naših jaraka istočno od vrha Mort-Homme skrišio se je o našoj pješadijskoj vatri. Naši su letioci bacili uspješno bomba na mnogobrojna neprijateljska izvidnička motrilista. Oborili smo dva neprijateljska ljetala.

Istočno bojište.

Jugoistočno od Garbunovke izjalovio se opet ruski napadaj s velikim gubicima. Skupina je njemačkih ljetala napala s ustanovljenim dobrim uspjehom željezničku prugu i skladišta u Molodečnu.

Balkansko bojište.

Nema ništa novoga.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaj.

Garigrad, 24. travnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka fronta.

Usljed nabujalosti rijeke Tigris nijesmo mogli da proganjamo neprijatelja po njegovom porazu od 22. o. mj. Kod Felahije pucao je neprijatelj bez uspjeha na naše položaje. Nekoliko je naših vojnika napalo pod zapovjedništvom jednog časnika neprijateljske granatama oboružane vojnike, koji su se približili dijelu naših položaja, što se nalazi

na desnoj obali rijeke kod Beltisse. Položaj je u Kut-el-Amari nepromijenjen. Dio si je pučanstva potražio utočišta kod nas.

Na ostalim frontama nije bilo nikakvog važnijeg podhvata.

Brzjavii. Rat.

Njemačko ljetalo nad Doverom.

London, 25. (D. u.) Po vijesti ratnog ureda pojavilo se je u jutru od 24. o. mj. neprijateljsko ljetalo u visini od 6000 noga nad Doverom. Obrambeni su topovi protjerali ljetalo, a da nije bacilo nijedne bombe.

Bojevi na jednoj i drugoj obali rijeke Mose.

Genf, 24. List „Agence Havas“ izrazuje u jednom članku općenito priznanje francuskim nazvezajima i nastojanjima s jedne i druge strane rijeke Mose. Francuska vojna uprava da imade posve opravdana razloga, da ustraje kod svoje dosadašnje metode, koju uporablja kod bojeva oko Verduna, to jest, sa razmjerno malenim silama postizavati ovdje ondje mjestimične uspjehe, ali zasad izbjegavati svaku napast za opsejnija poduzeća. O bojevima na Mort-Homme javlja isti list: Mi još neprestano tvrdokorno branimo odsječke uzvisine 295, koje stoje pod neprestanom vatrom njemačkih teških topova.

Operacije u Mezopotamiji.

London, 24. Izvješće o operacijama u Mezopotamiji saopćuje ove naknadne vijesti o bojevima od 17. i 18. travnja:

Kako se čini, poduzeo je neprijatelj svoje navale sa nekih 10.000 ljudi, dakle sa čitavom jednom divizijom i dijelovima drugih dviju divizija, koji su nastupili ofenzivu u gustin formacijama i provalili u jedan dio naše fronte. Na prostoru od 500 jarda pred jednom jedinom našom brigadom nabrojili 1200 do 1500 turskih lješina. Vijesti javljaju, da leže isto tako mnogobrojne neprijateljske lješine nešto podalje od ostalih naših linija. Više su napadaja izveli Nijemci, od kojih ih ima nekoliko među mrtvima. Čini se, da je neprijatelj mislio, da je i ovaj dio naših četa uslijed poplave odsječen, te bi Turci mogli provaliti u te postojanke. No u taj su čas nadoste naše čete. Naši sveukupni gubici na mrtvima, ranjenjima i nestalima, su mnogo manji nego li gubici neprijatelja samo na mrtvima. Dne 18. je travnja vladalo nevrijeme. Zračni su izvidjaji bili teški. Poplave su se razširile. Rijeke su još uvijek nabujale.

Udes Engleza u Kut-el-Amari.

Amsterdam, 24. O udusu divizije generala Townshenda, koja je zatvorena u Kut-el-Amari, kolaju posljednjih ovih dana po Londonu veoma zle vijesti. To se zlo mišljenje i nagadjanje utvrđuje osobito time, što se je državni pod-

tajnik Ternant kratko, da u donjoj kući poda odgovor na prešan upit zastupnika Dalzisa glede položaja generala Townshenda. I izvješća ratnog izvjestitelja Candlera iz Felahije glase veoma nepovoljno.

Austro-Ugarska.

Zastupnici njemačke vlade u Beču.

Beč, 25. (D. u.) Sjutra će 26. doputovati ovamo zastupnici njemačke vlade, da viječaju sa ovdješnjim nadležnim krugovima o raznim carinarnskim i gospodarskim pitanjima. Sjednice će se održati slijedećih dana na ministarstvu izvanjskih posala.

Balkan.

Talijanska domišljatost.

Beč, 24. (D. u.) Ratni glavni stan javlja: Kakvih se naivih i smiješnih sredstava poslužuje talijansko vojno vodstvo, da pridobije za se bojnu sreću, koja mu se dosad nasimjala nije, pokazuje nam dnevna zapovjed, što smo ju u najnovije vrijeme u ruke dobili te u kojoj talijansko vojno zapovjedništvo prigodom potankih tabelarnih naputaka podjeljuje poduke, kako se imaju najzgodnijim načinom mamiti a. u. vojnici na predaju. U tablici se nalazi više poziva, koji se smatraju za to svrhu shodnima, kao n. pr. „Predajte se, ruke gore, oružje dolje! Dodjete k nama; kruh je u nas dobar. Mi ćemo s vama dobro postupiti!“ Ti se pozivi navadaju u talijanskom, njemačkom, mađarskom, slovenskom i srbsko-hrvatskom jeziku. A u zapovjedi na razne komande nalaze im se, da što veći broj vojnika podređenih im odijeljenja bude marljivo podučeo o tim izrekama, koje se imaju čim češće upotrebljavati i to prama narodnosti neprijateljskih odijeljenja, što su im suprotstavljena.

Kao što više drugih mjera talijanskog vojnog vodstva, tako ne će ni te djetinjaste odredbe postignuti svojeg cilja. „a će naši junački borci na jugozapadnoj fronti, koji su odoljeli tako strahovitim napadajima, podležti tobože tim neprijateljskim pozivima, buđi i da će im zvučiti u materinskom jeziku, to je mišljenje ise nego bez temelja. Trud, kojim će se operetili talijanski komandi održavanjem lih jezicnih tečajeva, morao bi da ima baš protivni uspjeh nego li se oni nadaju od ovog čisto talijanskog iznasašća.

Izjava njemačkog pomorskog atašeja u Ateni.

Atena, 23. Ovdješnji njemački pomorski atašej objelodanio je u novinama izjavu, kojom ispravlja navode engleskog poslanika i kriva mnijenja, koja šire pristase Venizelosa i četvornog saveza. On naglašuje, kako po međunarodnom pravu imadu parobrodi zaraćenih, dakle i parobrodi središnjih vlasti pravo, da se pozivaju na gostoljubivost Grčke, te se poziva kod toga na doslovene odredbe međunarodnog prava glede boravka i nabave živeža brodova, koji pripadaju zaraćenim državama. Engleski je poslanik bio ustvrdio, da se četverozeva osjeća prinukanom, da

Tako je primjerice izjavio jedan iznenada, e znade za način i imade sredstava, kako će borbu posve usukati, te je navodio na pukovnika, da mu preustiti zapovjedništvo. Ovakvih je slučajeva bilo više ne samo kod časnika, nego i kod prostih vojnika. Osim toga ima i druga jedna vrsta ovakvih bolesnika. Jedni ostavljaju uza sve stroge naloge i zapovijedi jarko i bijeze u neprijateljski labor. Drugi opet stanu tultiti i plakati. Redovito ozdravljaju ovakvi ljudi iza fronte u miru i tišini za nekoliko dana. List Matin navodja konačno i čitav niz slučajeva, kako ovaj ili onaj vojnik nije nikako mogao da gleda krv, a kamo li mrtvoga svoga druga, jer bi ga odmah spopalo ludilo. Zanimivo bi bilo znati, kako je u tom pogledu kod ostalih, a ne samo francuskih četa.

Bijeli barjak za ljubavno pismo. Neki časnik iz Velikog Varadina, koji se nedavno vratio sa fronte pripovijeda sljedeći događaj: Usred monotonog streljanja i običajnog života u streljačkim jarcima na sjevernoj fronti Rusi su nenadno izvjesili bijelu zastavu. Ta valjda ne će mirovnih pregovora. Najednom se iz protivnog obkopa izvukao vojnik, dignuo ruke i došao do naše žicevce zaprieke, na koju je objeio pismo. Lupio petama, pozdravio na vojničku i vratio se u svoj jarak. Mojih deset vojnika pobijehle je po pismo. Na liepmu omotu u losoj nještini bio je napisano: Gosposdi časnicima: Poštovani drugovi. Drugarskim poštovanjem Vas molim za ljubaznost, da pošaljete priloženo pismo na označeni naslov mome idealu u Lavov. Podpisan je bio neki ruski kapetan. U ovom omotu bio je elegantan listić upravljen na neku damu u Lavov.

Patriotska oporuka. Dne 9. o. mj. preminuo je u Mjerdu u Moravskoj seljak Jan Hačik, koji je oporuku ostavio 3000 K, koje se imadu upotrebiti za liječenje bolesnih vojnika, njegovih sunještana, koji se vrte iz rata.

Buduća Evropa. Na fantastičnim kartama buduće Evrope, koje su se širile na početku rata po Evropi, imala je Rusija Carigrad i okolinu, istočnu Prusku i Slesku s Breslavom. Na Balkanu se je širilo velikosrpsko carstvo: Francuska je je na istoku širila daleko preko Rajne, a Italija se je pružala do granica Hrvatske. Centralne su pak vlasti tvorile malenu mlju, okruženu odasvud neprijateljima. Zanimivo je sad vidjeti novu buduću kartu Evrope, kako ju poznati engleski pisac H. G. Wells opisuje u engleskim i francuskim listovima. On kaže: Buduću bi kartu Evrope određivali bila bezumna špekulacija. Pojednostu su švrtekta rata neizvjesne. Ipač možemo da u velikim crtama kažemo ove ovako: Ako su Francuska, Engleska i Rusija proti Njemačkoj, bojim se, da bi Japan mogao stupiti na njezinu stranu, a također i Italija. Sjedinjene države igraju veliku ulogu, ali mislim, da se one ne će nikad miješati u rat. Belgija mora biti uspostavljena i s njemačke strane sezati do Aachena. Belgijsko-francusko-njemačka granica mora se sastojati od samih streljačkih jarka i utvrda. Ovo će biti samo tad moguće, ako Francuska izvjesti odlučnu pobjedu. Mnogo je nestalnije, kakova će biti granica istočne Evrope. Da se poljsko pitanje konačno riješi, ovisi o tom, da li će Rusija ili Njemačka izaići jača iz ove borbe. Svakako mora Rusija dobiti Carigrad i Dardanele. Italija će pak dobiti Trentin i Hrvatsku. (Divnih li snova! O. u.)

Uz koga može i mora Rumunjska da pristane? Rumunjski jedan major piše o tom u listu „Eclair des Balkans“, što izlazi u Bukareštu ovako: „Rumunjska ne može da vodi ratu proti centralnim vlastima, jer se fronta, koja bi se morala braniti, proteže od Bardujeni-ja do Predeal-a, a od ovoga do Verciorove i od nje do obale Crnoga mora. Tako opširne fronte nije Rumunjska nikako kadra da brani. Mi nemamo u jednu ruku niti dovoljnog broja vojnika, a u drugu ruku niti potrebite municije, da se upustimo u ovakovu borbu. Kad bi planuo rat, bila bi Olenija u roku od šest sati zaposjednuta po neprijateljskim četama, koje bi kod Verciorove prodiru u zemlju, te bi Rumunjska postala poprištem užasnoga rata. Bio bi to slučaj za Belgijom, no u velike Olenija, Vlaška i obje Dobrudže, jednom zaposjednute — što bi nam onda još preostalo? Rusija, nesposobna, da nama pomogne — jer ne može i sama da se brani — bila bi prioknuta, da nama osjigura samo posjed Moldavije. Grad Bukarest, koji je utvrdio Brialmont po uzoru Namura i Lätticha, ne bi mogao da izdrži navale mužara od 42 cm. Posljedica bila bi veoma kobna: Olenija opustošena, Bukarest razoren, Vlaška pretvorena u ratno

pozorište, a Dobrudža u bugarskim rukama. Koji dobar rumunjski patrijota da bude uz ovu ludu osnovu? Mogući je samo jedan jedini rat, koji može Rumunjska da vodi: Rat proti Rusiji! Jer rusko-rumunjska granica bila bi malena, a isto-dobno bi imala Rumunjska tu prednost, da bi ju stitile moćne austro-ugarske, njemačke i bugarske čete, koje bi mogle ustati u Dobrudži na obranu proti napada ruskih četa.“ Uz ovo strukovno-vojničko mnijenje pristaje većina rumunjskih generala.

Liječenje rana. Svaka će rana sama od sebe zacieliti ako je čista. Zato treba ranu dobro isprati. Najbolje bi bilo isprati prekuhanom vodom, ali toga često čovjek nema pri ruci. Zato treba ranu isprati hladnom vodom iz bunara (zdence) ili iz izvora. Kada je rana čista, onda je treba sastaviti i čvrsto zaviti. Ako ne bude u nju zalazio zrak brzo će zacieliti.

O dojenčadi. Ako majka nema dosta mlieka, onda se diete mora hraniti kravljim ili kozjim mliekom, u koje se melne malo vode, da ne bude pregušto. Iz početka se dodaje gotovo polovica vode, a kasnije sve manje i manje. Poslie šestoga mjeseca može se čitati čisto mlieko bez vode, a može mu se dati i čista mekana juha. Dojenčad u svakom pogledu treba već za rana naučiti na red.

Med kao hrana. Med je veoma dobro i zdravo jelo. Tko med svaki dan jede, ne treba se bojati prehlade grla i dušnika, jer ga med čuva. Kome to nije preskupo mogao bi u kavu mjesto šećera metati med. Jednako je i u mljeku med kud i kamo prijatniji od šećera, jer je od njega mnogo bolji.

Zadnje vijesti.

Njemački kancelar u Berlinu. — Rasprava o američkoj noti.

Berlin, 25. (D. n.) Po povratku njemačkog kancelara iz glavnog stana započela se je rasprava o američkoj noti. Rasprava još nije dovršena.

Poraz Engleza u Egiptu.

London, 25. (D. u.) Službeno se javlja iz Egipta: Četa od 500 prijatelja navalila je na našu stražu u Dueldaru. Uхватili smo 30 zarobljenika, a 40 ih ubili. Selo je Katia bilo zauzeto od malene čete plemena Yeomanry. Istodobno nas je napala neprijateljska bojna sila od 3000 ljudi sa tri poljska topa. Po žestokoj smo se borbi povukli iz sela.

Srpska vojska.

London, 26. (D. u.) „Morningpost“ javlja iz Pariza: Po dopisu lista „Petit Journal“ iz Krfu, srpska je vojska sad sasvim opskrbljena francuskim uniformama i puškama. Vojska se sastoji od 130 tisuća ljudi, te se nalazi u izvrsnom fizičkom i moralnom stanju.

Poruke iz uprave.

Gosp. K. Deffranca — Čepić. Izostala primjerke našemu današnjem poštom. Podmireno do konca o. mj. Gosp. P. Zenzerović — Kavran. Također i Vama.

MALI OGLASNIK.

Prodavaju se kunići velike pasmine, u ml. Ereole broj 9. 23

Sjećajte se Crvenog križa!

„HRVATSKI LIST“ može se kupiti u Vodnjanu kod prodaje duhana Debetto već rano u jutro. :

Kupujte samo kod onih tvrtka koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

HRVATI

Zahtijevajte u svim kavanama „HRVATSKI LIST“. :

SKLADIŠTE POKUĆVA
FILIP BARBALIĆ
ulica Sissano 2.
Kupuje uz visoke cijene
VUNU
bijelu i mješanu.

Cafe Tegetthoff
Najveća kavana u Suli. Ima na raspolaganje veliki broj austro-ugarških, njemačkih i švicarskih novina, u hrvatskom, češkom, njemačkom i talijanskom jeziku.
Točna poslužba : 5 biljarda : Veliki novouređeni salon.
Ja mnogobrojni posjet preporuča se vlasnik.

Satovi na narukvicama za gospodje

K. JORGO, PULA Cijenici via Serguja 21. budava

i gospodu najbolje švicarske izradbe od 11 do 50 kruna, u zlatu 50 do 150 kruna. Najveća zlatna bijelina, zlatine i srebrna u ljuskama (dvostrana) busola, zaštitnih satičara, dovoljnih znakova i prstenja. Posve točni satovi, Schaffhausen, Omega i Zenit uz originalne tvorničke cijene.

Knjižara i trgovina papira

Gorenjec & Co.

ul. Caserma 16. TRST ul. Caserma 16.

Razprodaje hrvatske knjige i novine, te se preporuča svim rodoljubima.

Uništavajte muhe da se ne umnožavaju!